

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE

To cite this Article: Suomala, J. (2016) Pelko on mediayhteiskunnan jaettu kieli. Kaleva 6.10.2016.

NÄIN LÄHETÄT TEKSTIT JA KUVAT

YLÄKERTA- ARTIKKELIT

Kaleva, Yläkerta
PL 170,
90401 Oulu tai
artikkelit@kaleva.fi
Puhelin 044-7995 834

Tekstin pituus on 4 700 merkkiä otsikoineen, välilyönteineen ja kirjoittajaesittelyneen. Tekstin voit lähettää joko sähköpostina tai liitetiedostona.

MIELIPIDE- KIRJOITUKSET

Kaleva, Lukijalta,
PL 170, 90401 Oulu
tai mielipide@kaleva.fi
Puhelin 044-7995 755

Tekstin pituus enintään 3 000 merkkiä välilyönteineen. Kirjeissä on oltava kirjoittajan nimi, osoite ja puhelinnumero. Kaleva hyväksyy nimimerkit vain poikkeustapauksissa. Toimituksella on oikeus tarvittaessa käsitellä kirjoituksia.

**Lähetä kuvat ja teksti-
viestit numeroon 13222.**

KUVAT

Kännykällä: Kirjoita tekstikenttään LUKIJAKUVA, KUVAAJAN NIMI, TILANNEKSTI ja lähetä kuva numeroon 13222. Viestin hinta normaalin MMS-viestin hinta. Toimii Elisan, Soneran, Saunalahden, TeleFinlandin ja DNA:n liittymillä.

Tietokoneelta: Lähetä kuva-lomake löytyy osoitteesta www.kaleva.fi/lukijakuva

Lähetä vain itse ottamiasi kuvia. Muistathan, että kuvassa olevilta tunnistettavilta henkilöiltä on pyydyttävä lupa julkaisemiseen.

TEKSTIViesti

Viestin pitää alkaa kirjaimilla MP, sen jälkeen lyödään yksi tyhjä merkki. Teksti ja nimimerkki on erotettava pisteellä.

MALLI: MP Minusta verotus on liian kovaa. Matti Meikäläinen. Merkkejä saa olla enintään 200. Toimii Elisan, Soneran, Saunalahden, TeleFinlandin ja DNA:n liittymillä. Viestin hinta on 0,70 euroa. Toimitus valitsee julkaistavat viestit.

!13222

Lähetä meille kuvia, teksti-
viestejä ja uutisvinkkejä.

Pelko on media-yhteiskunnan jaettu kieli

Republikaanien Donald Trump pärjää yllättävän hyvin presidentinvaalikampanjassa toistamalla turvallisuuden ja järjestyksen teemoja. Samalla demokraattien Hillary Clinton puhuu toivosta ja paremmasta tulevaisuudesta. Hän myös arvostelee Trumpia voimakkaasti konkreettisen poliittisen ohjelman puutteesta. Miksi Trump on pärjännyt niin hyvin ilman uskottavaa ohjelmaa?

Uusi neuropolitiikka valaisee yllättävällä tavalla sitä, miten konservatiivit ovat herkempiä pelottaville viesteille kuin liberaalit. Se tutkii ihmisten tiedostamattomia reaktioita tilanteissa, joilla ei äkkiseltään näytä olevan mitään tekemistä politiikan kanssa. Neuropolitiikka paljastaa luotettavasti ihmisten poliittisia mieltymyksiä esimerkiksi kuvatehtävän ja rahapelin avulla.

Kuvatehtävässä koehenkilöille näytetään kuvia. Pelottavat kuvat muodostuvat esimerkiksi käärmeistä ja verisistä haavoista. Sen sijaan miellyttävät kuvat muodostuvat iloista lapsista ja söpöistä kotieläimistä.

Nebraska-Lincoln-yliopiston professori John Hibbing on neuropolitiikan edelläkävijä. Käyttämällä silmänliikekameraa hän kollegoineen havaitsi, että kuvatehtävässä konservatiivit siirsivät katseensa nopeammin pelottaviin kuviin ja katsoivat niitä kauemmin kuin liberaalit. Vastaavaa eroa ei ollut miellyttävissä kuvissa.

Aiemmin oli jo osoitettu, että konservatiivit katsovat kauemmin

YLÄKERTA

JYRKI SUOMALA
jyrki.suomala@laurea.fi

"Konservatiivit katsovat kauemmin vihaisia kasvoja kuin liberaalit. Konservatiivit luokittelevat epäselvät ärsykkeet kielteisiksi."

vihaisia kasvoja kuin liberaalit. Lisäksi oli osoitettu, että konservatiivit luokittelevat epäselvät ärsykkeet kielteisiksi, kun taas liberaalit pitävät näitä miellyttävänä ja kiinnostavana.

Virginian teknillisen korkeakoulun professori Read Montague tutkimusryhmä käytti toiminnallista magneettikuvausta kuvatehtävän yhteydessä. He löysivät useita eroja konservatiivien ja liberaalien aivoverkostojen aktivoitumisessa pelottavien kuvien katsomisen aikana.

Tutkijat kehittivät myös laskennallisen mallin, joka ennusti henkilön yhteiskunnallisen mieltymyksen kuvien aiheuttaman aivoaktiivisuuden perusteella. Tämä malli päihitti menen perinte-

set vanhempien koulutustaustaan ja sosiaaliseen asemaan pohjautuvat mallit.

Exeterin yliopiston nuori neuropolitiikan tutkija Darren Schreiber kollegoineen puolestaan tutki kalifornialaisten republikaanien ja demokraattien aivojen aktivoitumista, kun he pelasivat rahapeliä. Toisinaan pelissä tehtiin varmoja valintoja ja toisinaan otettiin riskiä. Ryhmien aivoaktiivisuus oli samanlaista varmojen valintojen tilanteissa.

Ilmeni kuitenkin, että riskitilanteissa republikaanien aivojen osat, jotka osallistuvat taistele tai pakene-toimintojen käynnistämiseen, aktivoituivat demokraattien aivoja enemmän. Sen sijaan demokraattien aivoissa aktivoituivat enemmän itsen ja sosiaalisten tilanteiden käsittelyyn osallistuvat aivoverkostot.

Myös Darren Schreiberin tutkijaryhmä kehitti aivoaktivaatioihin pohjautuvan mallin, joka pystyi ennustamaan vastaajan puoluekannan luotettavasti. Vaikuttaa siltä, että konservatiivit ovat herkempiä ympäristön uhkaaville ja epämiellyttävälle piirteille kuin liberaalit.

Neuropolitiikan tulokset tuntuvat perustavanlaatuisesti intuition vastaisilta. Oletamme, että avain ehdokkaan valintaan on hänen esittämänsä ajatusten sisällössä. Neuropolitiikka viittaa kuitenkin siihen, että aivojen aktivoituminen pelkoja riskitilanteissa antaa luotettavamman kuvan henkilön poliittisista mieltymyksistä kuin perinteiset tavat tutkia poliittisia mieltymyksiä.

Väkivaltatilastojen mukaan vuosi 1991 oli Yhdysvaltojen synkin. Tämän jälkeen väkivalta on vähentynyt vuosi vuoden jälkeen, vaikka ihmisten kokemus pelko on lisääntynyt tasaisesti. Jatkuva kuvavirta väkivalta ja terrorismista herättää elävän ja tarkan pelontunteen.

Pelko on mediayhteiskunnan jaettu kieli ja se on tehokkaampaa kuin politiikan virallinen kieli. Trump osaa käyttää taitavasti tätä kieltä ja se vetoaa erityisesti Obaman kauteen pettuneisiin konservatiiveihin. Clintonin käyttämä toivon ja virallisen politiikan kieli vetoaa hyvin demokraatteihin. Mutta vetoaako se niihin, jotka eivät ole kiinnostuneita politiikasta ja joiden mieltä kalvaa pelko ja epävarmuus?

Clintonin kampanjan riski on siinä, että se jatkaa Trumpin kritisointia virallisen poliittisen retorikan avulla. Tämä vain vahvistaisi Trumpin asemaa sankarina, joka pelastaa maan rikollisuudelta ja terrorismilta. Demokraattien onkin kehystettävä sanomansa amerikkalaisilla perusarvoilla kuten vapaudella ja toivolla paremmasta huomista.

Toistamalla näitä perusarvoja ja välttämällä suorat viittaukset Donald Trumpiin, Hillary Clinton saattaa voittaa. Vaikka aivomme ovat herkempiä pelottaville kuin myönteisille viesteille, voimme oppia suhtautumaan pelkoon realistisesti ymmärtämällä paremmin sen taustalla olevia aivotapahtumia.✎

Jyrki Suomala on neuromarkkinoinnin yliopettaja Laurea-ammattikorkeakoulussa ja Oulun yliopiston dosentti.

Lukijan kuva

"Ala mennä nyt".